

Následující tabulka uvádí odhadované počty sociálně znevýhodněných žáků v navštívených školách a počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek vykázaných školou k 30. 9. 2019⁶⁶.

TABULKA 9 | Srovnání odhadu počtu sociálně znevýhodněných žáků školy a žáků vykazovaných v kategorii odlišné kulturní a životní podmínky⁶⁷

Škola	Odhadovaný počet sociálně znevýhodněných žáků	Vykazovaní žáci se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek
Škola A	189	2
Škola B	93	5
Škola C	85	12
Škola D	343	4
Škola E	96	4
Škola F	48	25
Škola G	37	11
Škola H	87	19
Škola I	86	21
Škola J	97	2
Celkem	1 161	105

Nejen z uvedených důvodů se školy vzdělávající sociálně znevýhodněné žáky nemohou spoléhat pouze na podporu poradenských zařízení a přiznaná podpůrná opatření. Podpůrná opatření nepůsobí preventivně, jsou přiznávána až v případě obtíží, nicméně právě preventivní práce je u sociálně znevýhodněných žáků velmi potřebná. Ředitelé škol zmiňují např. potřebu přítomnosti asistentů pedagoga v 1. ročnících jako zásadní. Využití podpůrných opatření se také komplikuje u škol s vysokou fluktuací žáků, což je právě situace škol vzdělávajících vyšší podíl žáků z vyloučených lokalit. Možnost využívat podpůrná opatření zaniká v okamžiku, kdy se odstěhují žáci, pro které jsou doporučena, a systém podpory žáků se tak může v průběhu roku narušit. Podle zkušeností z navštívených škol nejsou sociálně znevýhodnění žáci zpravidla připraveni o možnost čerpat podpůrná opatření v případě vzdělávacích či výchovných obtíží, samotná kategorie jiných životních podmínek jako specifická podoba speciálních vzdělávacích potřeb však není pro čerpání podpůrných opatření na konkrétního žáka zcela vhodná.

5.4 Další zdroje financování

Dalším velmi významným zdrojem finanční podpory pro žáky se sociálním znevýhodněním v navštívených školách bylo využití výzvy Šablony II v rámci OP VVV, jejíž zaměření se jeví jako vhodné. Tato výzva byla ve školách využívána především pro zajištění doučování, mezi dalšími způsoby využití byly projektové dny, čtenářské kluby, badatelské kluby a kluby deskových her, využití ICT ve výuce, ve dvou školách šlo o zavádění nových metod a forem výuky. Některé školy využívaly v rámci Šablony II i další možnosti personální podpory a zaměstnávaly školní speciální pedagogy, školní psychology, sociální pedagogy, kariérové poradce a v jednom případě také koordinátora inkluze. S výjimkou pozic asistentů pedagoga, které byly zajištěny prostřednictvím podpůrných opatření, byly právě Šablony II hlavním finančním zdrojem pro zajištění činnosti specializovaných pracovníků přímo ve školách. Strukturu financování pozic podpůrných pedagogických pracovníků v navštívených školách upřesňuje tabulka č. 10.

⁶⁶ Uvedení žáci se znevýhodněním souvisejícím s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami žáka, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními, jimž jsou rovněž poskytována podpůrná opatření. Podle výkazu M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2019.

⁶⁷ Včetně škol zahrnutých do pilotního šetření.